

העלאת יבול וגודל פרי בהאס ע"י ח' הומית – מצובה 2009

הדר כהן – גליל מערבי מו"פ צפון, ג'וני עג'מיה – מטע מצובה, ליאור הדס – לידור כימיקלים'.

הקדמה ואטרת הניסוי:

לאחר 4 שנות ניסויים ותצפיות עם ח' הומית אפטייק, ובעקבות ממצאים חיוביים בהשפעת החומר על יבול הזן האס, בוצע עוד ניסוי לבדיקת הטיפולים שהראו את התוצאות הטובות ביותר אשר נתקבלו בניסיונות קודמים.

חומריט ושיטות:

הזן: האס X כנה מקסיקנית.

מועד נטיעה: 1983

מרווחי נטיעה: 6 X 6 מטר (27.8 עצים בדונם).

שיטת השקיה: טפטוף ב 2 שלוחות, טפטפת כל 0.5 מ' 2.3 ל"ש' - מים שפירים.

הצבת הניסוי:

תוכנית הניסוי: בלוקים באקראי.

מספר הטיפולים: 3.

מספר החזרות: 3.

גודל חזרה: שורת האס בגודל של כ 0.5 דונם כאשר כל שורה צמודה לזן אטינגר.

מועדי יישום: 15.5.09, 15.7.09, 15.9.09.

קטיפ: 21 לדצמבר 2009, קטיפ טוטאלי, כל חזרה נקטפה ומוינה בנפרד.

התכשיר:

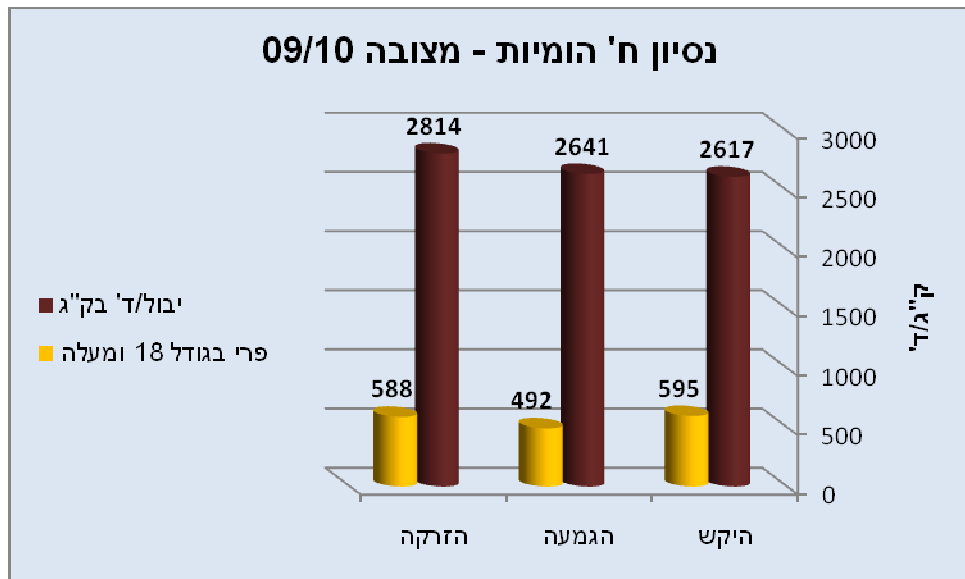
1. חומצה הומית אפטייק, מכיל 12% חומצות הומיות, תרכיז נוזלי המכיל תוספת חומר אורגני פעיל לדשנים תוצרת חב' Agra Chem, משווק ע"י לידור כימיקלים בע"מ.
- 2.

הטיפולים:

1. הגמעה של 2 ליטר לדונם
2. הזרקת אפטייק 5 סמ"ק/עץ. (מדולל ב 5 סמ"ק מים).
3. ביקורת.

תוצאות:

1. אין השפעה מובהקת סטטיסטית בין הטיפולים.
2. כמו בעונות קודמות יש השפעה חיובית של טיפול ההזרקה על היבול.
3. לטיפול ההגמעה אין אפקט חיובי, ואפילו מגמה שלילית בגודל הפרי.

דיון:

1. נראה שיש השפעה חיובית לטיפול ההזרקה, זהו כבר נסוי שלישי שמראה זאת (תוצאות געתון 2004, מצובה 2007),
2. לאחר שירדנו מטיפול הריסוס, שנתן אפקט שלילי (געתון 2004, 2005 –), נבדוק עוד עונה את טיפול ההגמעה. במידה ולא יראה השפעה חיובית, יש לרדת ממנו.
3. כאשר השפעת טיפול מסוים איננה דרמטית, יש לבצע הרבה מאד ניסויים והרבה חזרות. כיוון שהניסוי הוא רק עם 3 חזרות, אנו לא מצליחים לקבל מובהקות סטטיסטית להשפעת טיפול ההזרקה, לכן יש, לדעתי לבדוק באופן מסודר את הטיפול עוד שנתיים, ואם נקבל את המשך המגמה, נוכל לעמוד מאחורי התוצאות באופן מקצועי ומבוסס יותר.
4. עפ"י נסיון העובדים בהזרקה, ניתן להזריק 1.5 דונם בשעת עבודת פועל, כך שעבודת הזרקה של 1 דונם ב – 3 סבבים עולה 50 שקל. במידה ונקבל אפקט חיובי להזרקה, ניתן לבדוק את התועלת הכלכלית מפעולה זו.

תודה

לג'וני ועיסאם עג'מיה וצוות מצובה על ביצוע קפדני של הניסוי, לתומר לוי ויואב כהן הטכנאים המסורים ולמו"פ צפון שמימנו את העבודה.